

5. Barselsfonden - praksis for udbetalinger og håndtering af finansiering (2010-42891)

Regnskabet for 2009 for Barselsfonden har vist et behov for at skabe en fælles praksis vedrørende udbetalinger. Samtidig skal merudgifterne i 2009 i fonden som følge af stigende udbetalinger til forvaltningerne, og de forventede merudgifter i 2010 samt 2011 og frem finansieres.

INDSTILLING OG Beslutning

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender,

1. at der indføres en ensartet praksis i forhold til anmodning om refusion fra barselsfonden, således at alle forvaltninger fremover skal indsende refusionsanmodninger for det indeværende regnskabsår (indtil 31. december) – også i sager, hvor barselsfraværet med vikardækning strækker sig over 2 kalenderår,

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget over for Borgerrepræsentationen anbefaler,

2. at Barselsfondens budget i 2010 løftes med 22,5 mio. kr. - svarende til det forventede merforbrug - med mellemfinansiering på kassen. Beløbet tilbageføres i 2012-14 via opkrævning af forvaltningerne, dog korrigeret for det faktiske merforbrug i 2010,
3. at der således gives en tillægsbevilling i 2010 på 22,5 mio. kr. til Økonomiudvalgets bevilling, Fælles rammepuljer, funktion 6.52.70.1 (barselsfonden) med dækning på Økonomiudvalgets bevilling Finansposter funktion 8.22.05.5,
4. at der med henblik på tilvejebringelse af servicemåltal for de budgetterede merudgifter vedrørende forvaltningerne overflyttes måltal for 22,5 mio. kr. fra servicemåltalspuljen under Økonomiudvalget,
5. at merforbruget i Barselsfonden i 2009 på 26,3 mio. kr. i 2010-priser tilbagebetales til kommunekassen af forvaltningerne fra 2012-14, samt
6. at budgetrammerne for Barselsfonden i 2011 og frem løftes med 13,6 mio. kr. (2010 p/l) finansieret af forvaltningerne. I 2011 mellemfinansieres rammeløftet af kassen. Beløbet tilbageføres i 2012-14 via opkrævning af forvaltningerne.

Problemstilling

Barselsfonden er en fælleskommunal ordning administreret af Økonomiforvaltningen, som refunderer merudgifter i forbindelse med vikardækning under de ansattes barsels- og adoptionsorlov. Der har siden fondens etablering været en stigning i udbetalingerne til forvaltningerne, hvilket bl.a. afspejler en forlængelse af fraværsperioderne samt en stigning i antallet af fædre på barsel – hvor sidstnævnte ligger i forlængelse af kommunens målsætning om, at fædre skal holde mere barsel.

Det er i dag muligt for forvaltningerne at afvente med at indsende refusionsanmodningerne til

orlovsperioden er afsluttet – også selvom denne strækker sig over to regnskabsår. Dette er imidlertid ikke i overensstemmelse med kommunens periodiseringsprincip om, at udgifter og indtægter bør bogføres i det regnskabsår de vedrører. Erfaringerne fra regnskab 2009 med et stort merforbrug i fonden som følge af udbetalingerne til forvaltningerne viser samtidig, at det kan føre til store budgetafvigelse, hvis forvaltningerne vælger at skifte afregningspraksis undervejs i budgetåret.

I 2009 udgjorde merforbruget 25,5 mio. kr. i 2009-priser, hvoraf 20,1 mio. kr. således skyldtes en ekstraordinær afregning fra Børne- og Ungdomsforvaltningen, der modsat tidligere ønskede at modtage refusion i 2009 for også ikke-afsluttede forløb.

Endelig finansieres Barselsfonden kollektivt af forvaltningerne, og det er derfor nødvendigt at tilbageføre merforbrug til kommunekassen – både for 2009 og for 2010, hvor der også forventes et merforbrug. Endelig skal budgetrammerne fremadrettet justeres.

Løsning

Princippet bag finansieringen af Barselsfonden har siden oprettelsen i 1998 været, at udgifterne til fonden dækkes af forvaltningerne, jf. BR 59/97. Det faktiske merforbrug i 2010 i forhold til det nuværende budget på 144,1 mio. kr. for barselsfonden i 2010 skal derfor tilbagebetales af forvaltningerne. Det samme gælder merforbruget i fonden i 2009.

For at sikre en ensartet praksis og større budgetsikkerhed foreslås det, at reglerne vedrørende afregning til Barselsfonden ændres, således at alle forvaltninger fremover skal indsende refusionsanmodninger for det indeværende regnskabsår (indtil 31. december). Den 31. december er valgt for at skabe en bedre tidsmæssig sammenhæng mellem udgiften og regnskabsåret, og således at bringe regelsættet for Barselsfonden i overensstemmelse med kommunens periodiseringsprincipper, jf. ØU den 18. maj 2010, pkt. 2.

Ovenstående praksisændring forventes at medføre en ekstraordinær merudgift i Barselsfonden i 2010 som følge af, forvaltningerne vil fremsende refusionskrav, der ellers først ville være modtaget i 2011. Baseret på Børne- og Ungdomsforvaltningens ekstraordinære afregningskrav i 2009, samt en optælling af, hvor meget af de øvrige forvaltningers krav i 2009 der vedrørte perioder i 2008, er denne ekstraordinære merudgift i 2010 vurderet til 29 mio. kr.

Som nævnt ovenfor har Børne- og Ungdomsforvaltningen i forbindelse med regnskabet for 2009 valgt ovenstående afregningsprincip, og i den forbindelse fået udbetalt 20,1 mio. kr. Børne- og Ungdomsforvaltningen har efterfølgende – i regnskabsåret 2010 – imidlertid fået imødekommet et ønske om at indbetale et tilsvarende beløb til fonden med henblik på at kunne genoptage praksis om at fremsende refusionsanmodninger, der strækker sig over både 2009 og 2010. Der vil ved det obligatoriske krav om afregning pr. 31. december for indeværende år, ikke fremover være en sådan mulighed for skift i praksis.

Udgiftsstigning som følge af øget fravær

Der forventes herudover stigende udgifter til refusion i 2010 og frem som følge af en generel aktivitetsudvikling de seneste år med stigende fravær som følge af blandt andet graviditetsgener og udvidelse af den samlede fraværperiode, herunder bedre barselsregler for fædre.

Det vedtagne budget for Barselsfonden i 2010 er på 124 mio. kr. Da forbruget i 2009 var på 137,6 mio. kr. i 2010-priser (ekskl. ekstraordinær afregning fra Børne- og Ungdomsforvaltningen), vil der alene for et uændret udgiftsniveau i Barselsfonden i 2010 og frem være behov for en varig forhøjelse

af budgettet på 13,6 mio. kr.

Høring af forvaltningerne

Økonomiforvaltningen har haft nærværende indstilling i høring hos de øvrige forvaltninger samt Intern Revision. *Socialforvaltningen* og *Kultur- og Fritidsforvaltningen* har generelt kunne tilslutte sig indstillingen. *Børne- og Ungdomsforvaltningen* er enig i princippet om, at der skal være sammenhæng mellem udgift og regnskabsår, men påpeger, at dette krav skaber ekstra administrative arbejdsgange for barselsforløb, der strækker sig over to år. *Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen* ønsker modsat, at der indføres et princip om, at der først afregnes når et barselsforløb er afsluttet. *Intern Revision* lægger i deres høringssvar op til et mere vidtgående krav, hvor budgetter og forbrug tilrettelægges, så de følger hinanden månedsvist og ikke blot på årsbasis. Det vil dog forudsætte, at dette krav kan understøttes systemmæssigt. Økonomiforvaltningen har anmodet Intern Revision om en vurdering af, hvorvidt der i dag er systemmæssige muligheder for en sådan understøttelse.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen samt Teknik- og Miljøforvaltningen har ikke fremsendt bemærkninger til indstillingen.

På baggrund af bemærkninger fra Kultur- og Fritidsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen, har Økonomiforvaltningen revideret fordelingsnøglen i bilag 2, således, at denne baserer sig på fordeling af lønsum for hele 2009.

Økonomi

De samlede merudgifter i fonden i 2010 forventes på baggrund af ovenstående forudsætninger at udgøre 42,6 mio. kr., hvoraf 29 mio. kr. vedrører skønnede ekstraordinære udgifter som følge af ny, obligatorisk afregningspraksis, og 13,6 mio. kr. vedrører effekten af øget fravær. Idet Børne- og Ungdomsforvaltningen har indbetalt 20,1 mio. kr. til Barselsfonden i 2010, og det nuværende budget således er 144,1 mio. kr., reduceres finansieringsbehovet imidlertid til 22,5 mio. kr.

For at undgå, at der bliver tale om en budgetændring for forvaltningerne i et indeværende budgetår foreslås det, at udgiften i 2010 mellemfinansieres af kommunekassen, der ligeledes har dækket merforbruget i 2009. Merforbruget i 2009 og det faktiske merforbrug i 2010 tilbagebetales af forvaltningerne fra budgetåret 2012 til 2014. Som fordelingsnøgle for forvaltningernes tilbagebetaling til kassen anvendes størrelsen af forvaltningernes lønsum, jf. bilag 2.

Med henblik på tilvejebringelse af servicemåltal for de budgetterede merudgifter i 2010 overflyttes servicemåltal for 22,5 mio. kr. fra servicemåltalspuljen under Økonomiudvalget.

I forhold til budgetrammerne for 2011 og frem foreslås det, at budgettet for Barselsfonden hæves med 13,6 mio. kr. årligt, svarende til aktivitetsudviklingen i regnskab 2009. Da forvaltningerne på nuværende tidspunkt har indsendt udvalgenes budgetbidrag til Økonomiforvaltningen foreslås det, at udgiften til rammeløftet i 2011 mellemfinansieres af kassen og ligeledes tilbagebetales af forvaltningerne i 2012-14. Konsekvensen for udvalgenes rammer fremgår af bilag 2.

Videre proces

Økonomiforvaltningen og Koncernservice vil i fællesskab undersøge, hvordan administrationen forbundet med udbetalinger kan lattes i såvel Barselsfonden som forvaltningerne.

Claus Juhl

/Bjarne Winge

bilag

[1 - Udkast til revideret regelsæt for Barselsfonden](#)

[2 - Fordelingsnøgle for forvaltningernes bidrag](#)

